

שיחה עם המפקד הראשי,
ביום 14.12.39, בשעה 11:00,
במלון "הסלך דוד".

שיחה זו היא פרי התערבות בלתי מוצלחת של ס.ר. בענייני הגיוס.
ב-19.12.39 מסר לי ס.ר. שהוא ראה חבוקר את בארקר, שסיפר לו על השיחה
אשר ביניהם בדבר "החלוצים". ר. אמר לו, שלדעתו היינו צריכים לתת את
החברים הבטיח לבוא אתי בדברים למען אשנה את דעתי. סיד אסרתי לו.
שחייבתי להשיג כבוד בדברים אלה, ושאין אין אני נכון לשנות את דעתי,
והחלטתי לעסוק בסירובה. אתמול לפני ערב בא אלי ס.ר. שנית ואמר לי
שיבא רחוק שוב את המפקד ואמר לו, שיש לי גימוקים מסוימים לסירוב, כי יש
חסם לגיוס דרוויזיה יהודית ושחיה רצוי שהוא יסמך אתי את הדברים באופן
פרטי. סיד הודעתי לשליש, שאם המפקד ירצה לראות אותי אני עומד לפקודתו
בכף ימי שלבד ביום הבת. פעבור זמן מה שלפן להודיע שהוא רוצה להפגש
אתי הבוקר בשעה 11:00.

לא יתח בשיחה: שמעתי פרוטנברג שיש לך ידיעות על גיוס יחידה
לוחמת, אני מתפלא שלא סיפרת לי זאת. אני צריך לדעת על הדברים בעוד
משהו, כי העבודה תוסל עלי ועלי לעשות ההכנות הדרושות. אין זה דבר
פשוט לגייס יחידה לוחמת, ומוטב שהדבר יגיע אלי לא ברגע האחרון.
איתי לו, שבשיחתי האחרונה אתו סיפרתי שהנחנו הצענו הקמת דרוויזיה
יהודית, כעיקר מחו"ל, ואז ענית לי שאין אתה מתכנן לדעת מה אנחנו עומדים
לעשות בחו"ל, כי אתה מסובח רק על ארץ-ישראל, מסובך כן לא נכנסתי לבירור
כה הדבר.

אז חזר ואמר, שאם עומדים לגייס מה יחידה לוחמת עליו לדעת דבר זה
בהחלט. ען יעשה את כל ההכנות הדרושות.

בירומי, שאין אני יכול להגיד שעומדים לגייס, כי אין עדיין שום
החלטה בר, אנחנו הצענו את הדבר זה מתוך חסכת סוקדסת של ראש חטת
האינטרנטי לי, וראש חטת הסכים לדבר בפרינציפ, והטיל על יועציו לבדוק
את השאלה לפרטיה, אבל אין להגיד שהדבר כבר מוחלט. בימים האחרונים קבלתי
ידיעה שם הגנרל ויינול חביע את חסכתו בפרינציפ.

למי שעה אין אני יודע יותר מזה בנוגע לדרוויזיה, אולם אני סבור
שעלי לומר את השתלשלות הדבר, שבתוכם כמה דברים שלא סיפרתי לחברי, אבל
אני בטוח שאני אוכל לספר הכל לו.

עוד לפני פרוץ המלחמה ביררנו בינינו לבין עצמנו את השאלה, במה
 נוכל להיעזר לאנגליה במקרה של מלחמה. התיעצנו גם עם ידידינו באנגליה,
 ובחנו ידי מסקנה, כי עזרתנו בכלל יכולה להיות רק צנועה, אבל היא אולי
 אינה מוגבלת כל ערך ויש בידנו לסייע ב-2 - 3 דברים:

א. במוחות המדע והתכניקה שיש לנו בארץ, ואלה ביחוד הודות לעליה
 התכנית של השנים האחרונות אינם פחותי ערך. מחוץ לאוניברסיטה,
 התכניון ומסדו ישו ברחובות יש לנו שורה של אנשי מקצוע חזוכים, ביחוד
 בחיטה, פשר החוץ ומשרד המלחמה הטילו פעמים אחדות על דיר וייצמן
 שליחיהם הטובות בענין זה. הוא בא בדברים עם גדולי החיטה בארצות אירופה,
 ורק לפני ימים אחדים קבלתי בענין זה דוח חשוב, שאני מוכן להראות למפקד
 אם הוא ירצה.

ב. לקר אמר, שהוא שמע דבר מה על ענין זה.

ג. הנה שני שאנו יכולים להציע זוחי אפשרות התעסיה שלנו בארץ
 וידי אספקה בכלל וגם בשביל תוצרת צבאית. הדבר הוצע לסיניסטריון
 המלחמה גם נתקבל בדרך כלל ברצון, אולם משרד המושבות באה התנגדות
 חריפה. פעמים פוליטיים, כי אין רוצים שאנגליה תיעזר ביהודים, למען
 שנים הבנות מעמדם הפוליטי של היהודים בארץ.

ד. הנה שלישי הוא החומר האנושי שלנו בארץ ובעולם, ז.א. גיוס צבא
 י יודי.

ה. י טעה אמרו לנו שאין מדבר ברגע זה מעשי:

א. הנה שני שארץ ישראל אינה זקוקה להגנה פיזיחית, כי היא מוקפת ארצות
 י יודיות;

ב. הנה זה עלול להרגיז את הערבים.

בדרך אותם הדברים שאתה אמרת לאנשינו כשפנו אליך אף הם בענין זה
 לפני פרוץ המלחמה, אולם בחוגים הצנאיים הגבוהים בלונדון חושבים, שיהיה
 צורך בהגנה זו בסוקדם או בסאוחר.

הנה חושבים שהיטלר ייכשל בחזית המערב, אם כי יתכן שהוא ינסה לפלוש
 להולנד. י לבלגיה או לשתיהן, ואולי גם ינסה לפרוץ את קו סניינו בטשן
 החורף, וגם כי אין זה סן הנסנע שתחיה לו הצלחה חלקית, אין סום אפשרות
 שהיא יבנה, והוא יחיה אז סוכרח לפנות דרומה. דבר זה יחייב אותנו לפנות
 צפונה וי אפשר לעשות רק סכאן, סחסורה חקרוב. לשם כך - מה שבלי ספק

בדקה הפסיקני שוב ואמר: למה לאנגליה, אני אעשה זאת פה.
אמרתי לו: הסדור הוא לא רק על שגנים, כי אם גם על קצינים.
הצענו להגנים את החורים האלה לבית ספר לקצינים.

בדקה אחר שוב במרץ: אין צורך באנגליה, אני יכול לעשות דבר זה פה.
אמרתי: אנחנו חשבנו שמטעמים שוליים, לטען לא לעורר רע, סוסב
סחחורים יפעו לטעם ויכנסו לבית ספר.

בדקה אחר שוב: אין שום צורך בכך, הרבה יותר טוב לעשות את הדבר
הזה פה. את היחידה צריך יהיה לאמן בחוץ.
אני אמרתי: זה ברור, מפני שהרוב הגדול שלה אנשים שיגויסו ליחידה
לא יהיה מן הארץ, אלא מחו"ל.

בדקה: גם חלק שיבוא מן הארץ צריך יהיה - לידעו - לאמן בחו"ל.
כי אם אני אצטרף גדודים יהודים בארץ הנה ^{למה} יהיה טרד, תהיה סתמכה,
תהיה סלטה, אולם את הקדר של המפקדים אני יכול לאמן פה, וחרבה יותר טוב
לאמן אותם פה.

אני רוצה גם במקום הסדריכים האנגלים שיש לי עכשיו בטרנסנד, האמנים
את החורים האלה שולחים לנו, אני רוצה שבמקום יהיו אינסטרומנטים
יהודים.

אני אמרתי: אנחנו יכולים להמציא לך בחורים כאלה, כי בגיוס שהכרזנו
סוף לאחרי שרוץ הסלחמה ונרשמו בו כ-80,000 גברים, יש 17,000 איש שעברו
בצבא באות שונות וביניהם יש גם קצינים. אלה נוכל להמשיך לך אינסטרומנט-
טורים, אם אתה רוצה.

בדקה אחר: סוף שהיה פעם בצבא אינו מוכרח להיות דווקא שגן טוב.
סוסב בחו"ל טוב שלא חיה אף פעם בצבא, מפני אוכל לעשות שגן או קצין.
הנה הייתי בטרנסנד וראיתי שם את החורים שלכם. הראו לי בחור אחד, שהוא
היה קצין בצבא הרוסי. רציתי לשוחח אתו, אבל הוא אינו יודע אנגלית.
שאלתי אותו: הסרג'נט האנגלי: איך הוא? הסרג'נט אמר שהוא אינו מסטיין
ביותר.

גם כל שאתם לא תתנו לנו אנשים כדכיל הגדודים "החלוציים". אני
מבין שאין אתה יכול לתמוך בדבר זה, כי זה מתנגד לעקרונות שלך, אבל אני
מבקש ממך: אל תתנגד לכך. אני אומר לך: אם אשיג בחורים טובים אעשה אותם
לסגנים, לא אשלח אף אחד מפה. אספור אותם בארץ.

אמרתי לו שרק בימים אלה התנדב אחד מחברי, שחיה אתי יחד במלחמה

האירונה בצבא, והוא נמצא עכשיו בסרפנד, והוא ספר לי על היחס הטוב

שהכירוני. שלנו מוצאים שם סוד אנטיין.

הוא אמר: אמור לי מי הוא הבחור הזה, אני סוכן לעשות אותו לקצין,

מה הוא מקצוע שלו?

איתי לו: הוא אינו מן האנשים שאנחנו נותנים לכם, אלא הוא התנדב

סאליו לאחר שיחה עם אחד האוסיצרים שלך העוסק בעניני ההסבלה.

ביקר אמר: כדאי שתגש לסרפנד ותראה שם את הסירורים. אם אתה רוצה

לבקר אני אודיע לקולונל פראד שיסדר לך שם מסקר.

הייתי לו ואמרתי: ברצון אגש לשם באחד הימים הקרובים.

איתי לו שלפני לכתתי מסנו אני רוצה להעיר לו הערה אחת אישית.

בשיחה האירונה אמרת לי שכאילו אנחנו חושדים בך. אני כבר אז אמרתי, שאין

שום יסוד לדבר, אם כי יש לנו אויבים במקום אחר. אני מצטער שאתה חזרת

על דבר זה גם בשיחה עם רוטנברג. אני רוצה שוב להבטיח אותך, שבמסך ארבע

השנים האירונות היו היחסים הכי טובים בינינו ובין הצבא ובין כל המפקדים

שקדמו לך, ורצוננו אחד הוא להמשיך ביחסים אלה לשרות כל הצרות שיש לנו

מהאדמיניסטרציה הציווילית.

בביקר ענתי אני שטח מאוד לשמוע זאת. הוא יכול להבטיח אותי, שאיננו

אינו פרו-ערבי, אלא אינו פרו-יהודי, אבל הוא פרו-ארץ-ישראלי, הוא ידיד,

ובכל פעם שאראה צורך בדבר אשנה אליו באופן פרטי.

בכח אתי לחדר של שליטו ואמר לו שיסדר עם קולונל פראד בסרפנד

את הביקור לאחר שאודיע לו באיזה זמן אוכל לבוא לשם.

הטחה במסכת חצי שעה.